

PEDAGOGISKT MATERIAL

DET HÄR MATERIALET BYGGER PÅ FÖRESTÄLLNINGEN

RICHARD

INTRODUKTION

RICHARD

I pjäsen möter vi Edward som har det tufft i skolan, där finns ett gäng som tar varje chans till att ge sig på och förlöjliga honom. Rektorn är för upptagen av att behålla skolans rykte och att ses som en kompis mer än en vuxen att se upp till och lita på. Edward är helt ensam mot mobbarna och har ingenstans att ta vägen, mamma får inte veta hur illa det är för då gör hon det bara värre. En dag hittar Edward ett övergivet skyddsrum i källaren och han bestämmer sig för att gömma sig där och inte gå till skolan alls. Skyddsrummet blir hans frizon och där börjar han chatta med Richard som säger att mobbarna har fel, att Edward är bra och att han borde hämnas. Så Edward gör upp en plan, en stor hämnd där alla som någonsin gjort honom illa ska skadas...

PJÄSENS TEMAN

Richard tar upp teman om mobbning, utanförskap och om vad som kan hända en person som hamnar i det. Om att ta på sig andras förväntningar och uppfattningar om en och förvandlas till ett monster för att skydda sig själv.

ALLA FUNKAR OLIKA

Förutsättningarna för teaterupplevelsen ser olika ut för olika elever och från gång till gång. För vissa kanske det är första gången, medan andra redan har sett ett antal föreställningar. Övningarna kan sätta igång leken och samtalen, och anpassas till de olika åldersgrupperna. Du och dina kollegor vet bäst vad som fungerar för eleverna i just er grupp eller klass.

ÖVNINGAR

BÖRJA

Börja med att informera eleverna om att de ska se föreställningen Richard och berätta lite kort om pjäsens handling. Prata med dem om temat för pjäsen (mobbing/utanförskap) och vad eleverna associerar till det. Fördjupa er inte i det än. Men låt alla få associera fritt innan ni ser föreställningen.

PRATA

Prata om det ni fick se.

Sitt tillsammans i en ring. Låt eleverna berätta något de kommer ihåg från föreställningen och diskutera därefter det ni fått se (**Exempel på frågor finns i listan här nedan**). Här ges varje elev möjlighet att prata om och enkelt beskriva något de kommer ihåg. Fortsätt sedan med de lite djupare frågorna.

Pratrunda: Här nedan finns exempel på saker att prata med eleverna om.

Grundfrågor:

- Vad kommer du ihåg?
- Hur såg scenografin ut?
- Kändes det som att ni bara var på en plats i föreställningen eller ändrades platsen fast scenografin stod kvar?
- Vilka personer var med?
- Vad tyckte du om personerna? Gerd? Rektorn? Mamman? Edward? Richard?
- Vad hände på scenen?
- Varför tror du att Edward inte släppte in sin mamma? Vad kunde hon ha gjort för att han skulle släppa in henne?
- Fanns det någon person som brydde sig om Edward och som försökte hjälpa honom?
- Vem tror du mailade rektorn om Gerd's förtidspension? Var det tydligt direkt? Var det svårt att förstå, fanns det ett tydligare sätt att förklara det på?

Fördjupande frågor:

- Har du sett någon bli mobbad och vad gjorde du då?
- Vad kan man göra när någon annan blir mobbad?
- Är det lätt att stå upp för någon som blir mobbad?
- Hade Edward ett annat val än att hämnas? Är det okej att hämnas? Om du tycker det är okej, när är det okej i så fall och vad är inte okej att göra i en hämnd?
- Om man blivit utsatt av andra och vet hur ont det gör och hur jobbigt det är, är det ändå okej att göra samma sak mot andra? Även mot de som gjort en illa?
- Har man alltid ett val? Vad kunde Edward ha gjort istället? Har Edward något eget ansvar?
- Vad i föreställningen kunde eleverna relatera till och vad kändes främmande?

Hjälp eleverna med ditt minne, formulera tillsammans.

Om eleverna inte vet vad dom ska säga eller har svårt att minnas, så kan du hjälpa till, antingen genom att ställa öppna, eller mer specifika frågor. Du kan också berätta vad du minns, och på så sätt ge exempel som kan få igång minnet. Lyssna aktivt och håll det positivt. Alla minnen och reflektioner är lika viktiga. Undvik att "rätta" eleverna.

Känslor i fiktionen

Fundera på, och prata om, vad det är som berör i en historia, när blir man berörd? Har eleverna några favoriter bland filmer/böcker/pjäser/dikter som berör dem extra mycket? Prata om varför vissa saker berör mer än andra. Måste känslor vara självupplevda eller kan man uppleva känslor via konsten som man inte känt i verkliga livet?

Aktiviteter:

Känn på rollen:

Vilka var figurerna i föreställningen?

Kände de varandra, Var de lika gamla, hur gamla var de? Var var de någonstans? Hur såg de ut? Vad hade de på sig? Hur rörde de sig?

Gå omkring och prova att vara personerna i Richard.

Bryt - ett forumspel:

Dela in eleverna i två grupper. Informera de att de ska få göra en kort scen där någon blir mobbad och där det finns någon som skulle kunna hjälpa den mobbade men som inte gör det. Låt därefter eleverna i gruppen diskutera hur det kan se ut och öva på scenen.

Nu får först den ena gruppen spela upp scen för den andra gruppen.

När scenen är slut, informerar du eleverna om att gruppen ska få spela upp scenen igen men att de som sitter i publiken ska ropa bryt när något i scenen inte känns bra. Då måste de på scenen frysa och personen som ropar bryt går upp på scenen och tar över en av rollerna med fokus på att påverka scenen till det bättre. Vad kunde personen ha gjort annorlunda? Därefter fortsätter scenen med det nya inslaget och se hur scenen förändras när det nya kommer in. Får scenen ett annat slut?

Byt därefter grupp så att båda grupperna får stå på scenen och testa på att bryta.

Läs gärna om forumteater innan ni utför övningen: <https://dialogguiden.se/1901>

INFORMERA

Berätta för eleverna om vart man kan vända sig om man mår dåligt så som BRIS, UMO och Rädda Barnen.

BRIS- Du kan ringa maila eller chatta med Bris dygnet runt om vad som helst! Till exempel om oro och ensamhet, stress och press, vänner och kärlek. Om bråk hemma, problem i skolan, våld och övergrepp. Eller tankar på att inte orka leva eller skada sig. Inget är för stort, litet, svårt eller konstigt. Telefonnumret till Bris är 116 111.

RÄDDA BARNEN- Om du mår dåligt, blivit illa behandlad eller på annat sätt inte har det bra finns det hjälp att få! Det brukar vara bra att prata med en vuxen du känner och litar på, kanske en lärare, skolkurator eller släkting. Här finns tips på fler ställen dit du kan vända dig för hjälp eller för att få kunskap. www.raddabarnen.se

VIDARE ARBETE

Om ni vill fortsätta arbetet kring mobbning och utanförskap kommer här lite material ni kan använda framöver.

LÄSTIPS!

Svaga tjejer - Lisa Bjärbo , Johanna Lindbäck , Sara Ohlsson

Genomskinlig - Malin Roca Ahlgren

De vita skjortorna - Ester Roxberg

FILMER ATT SE

Filmserien "Berätta för mig" på UR play:

<https://urplay.se/serie/199267-beratta-for-mig>

LYSSNA PÅ

Är det ledigt här på SR play:

<https://sverigesradio.se/ar-det-ledigt-har-i-barnradion>

Hoppas att ni får en rolig stund tillsammans!

Tveka inte att höra av er om ni har några frågor eller funderingar!